

Έκτοτε, τὸ ζήτημα ἐτέθη καθαρώτερον μεταξύ τῶν ὀπαδῶν ἀμφοτέρων τῶν θεωριῶν· ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πείραμα ἐπεχείρησαν ἀμφότεραι αἱ μερίδες, καὶ ἀμφότεραι ἀνεγνώριζαν τὴν μεγάλην σημαντικότητά του, ἀλλ᾽ ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν ἔξαγομένων, κατήντων ἀμφότεραι εἰς ἀντίθετα σημειαράσματα. Οὗτον τοῦ λοιποῦ δὲν ἐπρόκειτο εἰμὴ νὰ γνώσθῃ εἰς ποίαν τῶν δύο μερίδων ἔδει νὰ ἀποδοθῇ τὸ πειραματικὸν λάθος, ἔνεκ τοῦ δποίου ἔμενον ἀλυτον τὸ ζήτημα. Πρὸς διαφώτισιν τοῦ πράγματος, διωρίσθη, καὶ αἴτησιν τῶν ἐνδιαφερομένων, ἐπιτροπή τις ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημονιῶν.

Συνεδριάσασα ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη, κατὰ τὸν τελευταῖον ιούνιον, ἐν τῷ ἑργαστηρῷ τοῦ Μουσείου τῆς φυσικῆς ἴστορίας, συγκειμένη ἐκ τῶν κ. κ. Flourens, Dumas, Brongniart Milne — Edwards καὶ Balarđ, ἐγνωστοποίησε τῷ κ. Pasteur ἀφ' ἐνδές, καὶ τοῖς καὶ Pouchet, Joly καὶ Musset ἀφ' ἑτέρου, τίνι τρόπῳ ἐθεώρει τὴν ἔσωτῆς ἐντολήν. Πρὸ πάντων ἐπέμεινεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ καθιμοποιήσῃ εἰς αὐστηρὰν ἔξακρίσιον τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Pasteur δημοσιευθὲν τελευταῖον πείραμα, διότι γενόμενον ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων του, εἶχε δώσει ἔξαγομενα ἀντίθετα πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ σοφοῦ τούτου δημοσιευθέντα καὶ οὐ νὴ ἀποτυχία εἴτε ἐπιτυχία ἔμελε, κατὰ τὴν ἰδίαν ἔκφρασιν τῶν τελευταίων, νὴ ἀποφασίσῃ τὴν νίκην ἢ τὴν ήττάν των. Δυστυχῶς, τὴν ἐπιμονὴν ταύτην τῆς ἐπιτροπῆς, οἱ καὶ Pouchet, July καὶ Musset ἐθώρησαν ὡς τὸ ἀποτέλεσμα προκαταλήψεώς τινος, καὶ ὡς ἀντικειμένην δῆθεν εἰς τὰς ἰδέας των. Δὲν ἐνόησαν ἀρκούτως ὅτι τὸ πείραμα τοῦτο, μακρὰν τοῦ νὰ ἥγαιναι διπέρσωπον, ὡς εἴπε μετὰ ταῦτα ὁ κ. Joly, ἃ τοσῷ καθαρὸν, ὥστε ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ ἐπαναληφθῇ ἐπὶ μεγαλητέρου ἀριθμοῦ ἀγγείων, ἔμελλε νὰ λύσῃ τὸ ζήτημα, διὰ τοῦτο ἀπειροθησαν.

Οὐχ' ἡττῶν ἡ ἐπιτροπὴ ἔξηκολούθησε τὰς ἑργασίας της, καὶ ἔζηκοντα ἀγγεῖα παρεσκευάσθησαν, ὡς ἀνωτέρῳ ἀνεφέραμεν, τινὰ τῶν δποίων ἐπληρώθησαν ἀέρος εἰς τὸ δάσος τοῦ Bellevue, καὶ ἐτερα εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς φυσικῆς ἴστορίας· εἶτα ἐκλείσθησαν στεγανῶς, καὶ τέλος ἐτέθησαν ἐν τινὶ ἔρμαρίῳ τοῦ μεγάλου τῆς γηραιάς ἀμφιθέατρου, ὅπου μένουσι πρὸ πέντε ἥδη μηνῶν. Τὰ ὑπὸ τοῦ πειράματος τούτου χορηγηθέντα ἔξαγομενα δὲν είναι σήμερον μυστήριον διότι οὐδένα, ἡμεῖς δὲ δὲν θὰ ἐκτηγηρούμεθα ὡς ἀδιάκριτοι· ἐάν εἴπωμεν

ὅτι ταῦτα εἰσὶν ὑπὲρ τῆς τοῦ Pasteur θεωρίας, ἣν οὔτος ὑπερήσπιτε μετὰ τοσαύτης ἀγχινοίᾳς. Αν τινὰ τῶν ἐγχυμάτων περιέχουσιν ἥδη μικροσκοπικὰ ὄντα, πάμπολλα ἐτερα ἔμειναν ἀναλλοίωτα· ἐν τοῖς τελευταίοις, οὐδεὶς πρωτοργανισμὸς ἔλαβε γένεσιν, καὶ, κατὰ συνέπειαν, η ἵκανότης τοῦ δργανίζεσθαι ἀποδεικνύεται ὅτι δὲν εἰναι διαρκῆς τῆς ὑλῆς ἰδιότης.

Ἀπέναντι τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων γεγονότων, ἀποθέσινει δύσκολον εἰς πάντα ἀμερόληπτον νὰ μὴ πεισθῇ καὶ θεωρήσῃ τὴν ἐτερογένειαν ὡς ὑπόθεσιν δυναμένην νὴ ἀπατήσῃ ἔνεκ τῆς φυλομενικῆς ἀπλότητος αὐτῆς, ἀλλὰ τὴν δποίαν πᾶς σιφὸς ἀνὴρ δφείλει νὴ ἀποκρούσῃ ὡς ἀντικειμένην τὴν ἀληθεία, ἐνι λόγῳ, ἀποθέσινει δύσκολον νὰ μὴ πιστεύσῃ εἰς τὴν θεωρίαν τῆς πανσπερμίας ὡς ὕρισεν αὐτὴν ὁ κ. Pasteur.

(Μετάφρασις ἐκ τῆς ἐφημερίδος τῶν ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Χεορικὸν ἀρέκδοτον Γαλαξειδίον ἢ *ἰστορία Ἀμφίσσης, Ναυπάκτου, Γαλαξειδίου, Λοιδορικίου* καὶ τῶν περιχώρων, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρονῶν, μετὰ προλεγομέρων καὶ ἀλλων ιστορικῶν σημειώσεων, νῦν πρῶτον ἐκδιδόντος Κωρσατάριου N. Σάθα, φοιτητοῦ τῆς Ιατρικῆς, ἐρῷ προσήρτηται πραγματεία καὶ πίραξ ἀνεκδότων ρομισμάτων τοῦ μεσαιώνος. Αθηνῆρησι, ἐκ τοῦ τυπογραφείου Iω. Κασσαρδρέως, 1865. Τιμ. δρ. 4.

Ἐν τῇ πολιτικομανίᾳ τῇ κατεχούσῃ σήμερον ἐν Ἐλλάδι καὶ νέους καὶ γέροντας καὶ διδάσκοντας καὶ διδασκομένους, πλείστων ἀναμφιλέκτως ἐπαίνων καὶ θυμασιοῦ ὅξιοί εἰσιν ἐκεῖνοι, οἵτινες τὴν ἑθνικὴν δόξαν κάλλιον ἔξυπηρετοῦντες καὶ ἐφ' ἀδειανάμενοι, πρὸς μηδὲν μὲν λογίζονται τὰ τῶν κηφήνων λεσχήματα καὶ τὰς πολιτικὰς παραδοξολογίας, καλλιεργοῦσι δὲ τὰς Μούσας καὶ εἰς φῶς φέροντες τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρονίου καὶ πολυμόχθου ταύτης καλλιεργείας των, καὶ ἔχυτοὺς κλεῖσσούσι καὶ τὴν πατρίδα παρὰ τοῖς ἀλλοτρίοις τιμῶσιν. Όταν δὲ ἐκ τῆς καλλιεργείας ταύτης ἐπέρχηται ἡ διαφώτισις ἐποχῶν σκοτεινῶν καὶ δυσδιαικρίτων τῆς πατρίου ιστορίας, τότε οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι οὐχὶ μόνον ὑψηλῆς

τιμῆς, ἀλλὰ καὶ ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης καθίστανται ἄξεις.

Τοιαύτας ίδέας ἐνεποιήσατο θμῖν ὁ δημοσίευσις τοῦ ἐν λόγῳ Χρονικοῦ ὑπὸ τοῦ Κ. Κωνσταντίνου Σάθη, περὶ οὐ εὐλόγως δύναται τις εἰπεῖν τὸ τοῦ ποιητοῦ.

Αὕτη, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίην καὶ Ἀπόλλον, τοιοῦτοι δέκα μοι συνφράδμονες εἶεν Ἀχαιοί, τῷ καὶ τάχι θμῆσεις πόλις Πριάμοιο ἀνακτος.

Διότι ὁ Κ. Σάθης φοιτητὴς τῆς ἱατρικῆς ὡν, καὶ ἐπομένως ἀναλαβὼν ἔργον ἀλλότριον τῆς ἐπιστήμης αὐτοῦ, διὰ μελέτης ἀτρότου καὶ ὑποκλεπτῶν, ὡς δὲ ἕδιος λέγει, ὥρας τῶν μαθηματικῶν ἀσχολιῶν του, ἐξεπόνησεν αὐτὸν μετὰ τοσάντης γνώσεως καὶ ἀκριβείας, ὥστε θαξόδουντας περὶ αὐτοῦ εἰκάζομεν ἐκ τοῦ ἐκδοθέντος Χρονικοῦ ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔζει ἐν τῷ μέλλοντι οὐ μόνον δοκιμώτατον ἱατρὸν, ἀλλα καὶ διακεκριμένον ἴσοριογράφον.

Ἐν τῇ συνοπτικῇ ταύτῃ βιβλιοκρισίᾳ οὐδόλως δύναται τις νὰ δώσῃ ἀκριβῆ ίδέαν τοῦ περιεχομένου τοῦ Χρονικοῦ ἐκείνου. Ἐκαστος Ἑλλην ὅφει· εἰ τὸν ἀναγνώσθη αὐτὸν, διποτὲ διποτές δοκιμασίας καὶ θυσίας ὑπέστησαν οἱ πατέρες του διὰ νὰ κληροδοτήσωσιν αὐτῷ τὸν ἐθνισμὸν ἐκείνον, τὸν διποτὸν ἡμεῖς περὶ μικροῦ ποιούμεθα. Καὶ ἂν παραβάλῃ τὰ χρυσίγλα τῆς δοκιμασίας καὶ θυσίας τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως πῦρ, τὸ φλέγειν τὰς καρδίας ἐκείνων, ὑπὸ τίνων ἀραιαῖσθημάτων θέλει καταληφθῆ;

Τὸ ἐν λόγῳ Χρονικὸν, ἀνακαλυφθὲν κατ’ ἀρχὰς τοῦ Μαρτίου τοῦ παρελθόντος ἔτους μεταξὺ τῶν ἔρειπίων τῆς πάλαι ποτὲ λαμπρᾶς καὶ πλουσίας Μονῆς τοῦ Σωτῆρος ἐν Γαλαξείδι, καὶ συγκείμενον ἐκ σελίδων τεσσεράκοντα, ἀνευ ὥας, περιέχει τὴν ἴστορίαν τῆς πόλεως ταύτης ἀπὸ τοῦ Ι. μέχρι τοῦ ΙΖ'. αἰῶνος, ἤτοι ἀπὸ τοῦ 981—1690, γραφεῖσαν ἐπὶ τῇ βάσει παλαιῶν χειρογράφων, μεμβρανῶν, σιγγυλίων καὶ χρυσούσιλλων, σωζόμενων ἀλλοτε ἐν τῇ ῥιθείσῃ μονῇ ὑπὸ Βύθυμοιου ἰερομονάχου, κατὰ Μάρτιον τοῦ 1703. Οἱ πανδημάτωρ χρόνος, ὁ μηδὲν δὲ φειδόμενος, ἐπηρέασε πως καὶ τὸ χειρόγραφον ἐκεῖνον ἀλλ’ ἐκτὸς διλγίστων λέξεων, ὁ Κ. Σάθης διηυκρίνισε καθ’ διολκηρίαν αὐτὸν, τῇ ἀρέσωντος τοῦ πολυτίμονος καὶ περὶ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν χειρογράφων ἐμπειροτάτου Κ. Ι. Σακκελίωνος· τὸ δὲ ὑφος αὐτοῦ εἶναι τὸ τῆς τότε ἐποχῆς, σόλοικον μὲν καὶ μιξοβάρβαρον, ἀλλ’ ἔχον καὶ ιδιαίζοντά τινα γάριτος χαρακτῆρα.

Οἱ χρονογράφος ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Ρωμανοῦ εἰσβολῆς τῶν Βουλγάρων ἐν Ἐλλάδι, καὶ ἐκτραγωδῶν τὰς ώμότητας καὶ βιαιοπραγίας αὐτῶν, ἐξιστορεῖ τοὺς πρὸς αὐτοὺς ἀγῶνας τῶν Γαλαξείδιων τῶν, συνεπείᾳ τῶν δοπιών «τὸ γκιμα ϕέτρεχε στοὺς δρόμους ὡσὰν ποτάμιον χειμωνιάτικο». Κατόπιν ἀφηγεῖται τὸν ἐνσκήψαντα τότε εἰς Παρνασσίδα βροτολογίὸν λοιμὸν, καὶ μετὰ τὴν κόπασιν τούτου, τὴν ἐπιδρομὴν νέων πειρατῶν οἵτινες ἦσαν «ἐνδυμένοι τομάρια ὡσὰν ἀρκούδαις, καὶ τρώγοντας ἄψητα κρέατα, ὡσὰν θηρία, καὶ ἀνθρώπους ζωντανοὺς στὴ σουφλα ἐψήσασι καὶ ἐσκλωβώσασι οὔλη τὴν Ἐλλάδα». Οἱ πειραταὶ οὗτοι ἦσαν βεβάιως οἱ Οὔζοι, φύλον Σκυθικὸν ἢ Οὐνικὸν, ὅπερ, κατὰ τὸν Μιχαὴλ Ἀτταλιάτην, «κατέδραμε καὶ κατελήσατο καὶ λείαν ἥλασεν οὐκ ἀριθμητήν.» Προσθίνων εἰς τὴν ἐξιστόρησιν τῆς ἐπιδρομῆς «τῶν ἀρμαρέντων ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Νταλμάτιας καὶ Μπρίντεζι» δηλούντο τῆς ὑπὸ Ἄννης τῆς Κομνηνῆς μνημονευομένης ἐκδρομῆς τῶν Νορμανδῶν τῆς Ἀπουλίας, καὶ ἐκτιθέμενος τοὺς κατ’ αὐτῶν πολέμους τῶν Γαλαξείδιων τῶν, ἀφηγεῖται ἀκολούθως τὴν εἰσβολὴν νέων πειρατῶν ἀπὸ «μέρη Φραγκίας (τουτέσι τὴν ὑπὸ Νικήτα τοῦ Χωνιάτου ἴστορουμένην εἰσβολὴν ‘Ρογήρου τοῦ βασιλέως τῆς Σικελίας) μὲ ἀρματωμένη φλότα, καὶ ἐκουρσεύσασι τὴν Πάτρα, τὸν Επαχτό, τὴν Βιτρινίτζα καὶ τὴν Βοστίτζα, ἐπλοκάρασι καὶ τὸ Γαλαξείδι καὶ τὰ ἐπήρασι καὶ ἐπεράσασι ἀπὸ σπαθίου ὅσους εὑρήκασι ποῦ ἐβαστάξασι ἀρματα. Ἐτότες γοῦν ἐρήμαξε ἡ γύρω, καὶ οἱ ἀνθρώποι ἐπήρασι τὰ θουνὰ καὶ τὰ λαγκάδια, καὶ ἐχτίσασι σπίτια ἀπάνου σταῖς κορυφαῖς τοῦ θουνοῦ. κλ.» Προσθίνων ἀκολούθως ὁ χρονογράφος εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ὑπὸ τῶν Λατίνων ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὴν ἀνίδρυσιν τῶν Σολόνων εἰς κομητείαν ὑπὸ τὸν Φράγκον εὐπατρίδην Θωμᾶν Στρομογκούρτον, ίδιοιοιηθέντα καὶ τὰς παρὰ τῷ Γαλαξείδιῳ νησίδας, ἐξιστορεῖ τὴν πρὸς αὐτὸν μάχην τοῦ δεσπότου Μιχαὴλ καὶ τὸν φόνον ἐκείνου, οὐ συνεπείᾳ αἱ νησίδες περιηλθούν πάλιν ὑπὸ τοῖς Γαλαξείδιώταις, οἵτινες ἀνακύψαντες μικρὸν ἐκ τῶν ἐχθρικῶν ἐπιδρομῶν, ἤρξαντο συνοικίζομενοι «ἔστωντας τόσα χρόνια νὰ γυρίζουνε στὰ θουνὰ καὶ σταῖς σπηλιαῖς».

Μετὰ τὰς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου διαμάχας Ιωάννου τοῦ Νόθου, κληρονομήσαντος παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Μιχαὴλ Β'. πρὸς ἑτέρους μέρεσι καὶ τὴν Οὔζοικὴν Δοκρίδα, ὁ χρονογράφος

ιστορεῖ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Ταραχωνατῶν ἡ Καταλλάνων καὶ τῶν Τούρκων, διδοὺς περιέργους λίαν περὶ αὐτῶν πληροφορίας. Συνεπέιχ τῆς εἰσβολῆς τῶν τελευταίων τούτων, ὃ αὐθέντης τοῦ Μωρέως, μὴ δυνάμενος νὰ καθιστῇ σεβαστὴν τὴν ἔξουσίαν του, καὶ θέλων νὰ προσλάβῃ συμμάχους, παρεχώρησε τὰ Σάλωνα, τὸ Γαλαξεῖδιον, τὸ Λοιδορίκιον καὶ τὴν Βιτρινίτζαν «εἰς κάτι τραγκοπαπάδες, ποῦ ἐλέγοντο ἀδελφάτο τῆς Ἱερουσαλήμ, ποῦ εἴχαντας ἄρματα καὶ πλεύμενα καλά.» Ελθόντες οἱ Ἱεροσολυμῖται οὗτοι μετὰ τριῶν πλοίων ὅπως λάθωσι κατοχὴν τῶν παραχωρηθέντων αὐτοῖς μερῶν, καὶ ἐμποδίζομενοι ὅπὸ τῶν Τούρκων «ἐρχάμενοι κρυφά, ἐπέσασι σὲ κουβέντα μὲ τοὺς Λοιδορικιώτας νὰ ἐσφάξουσι τοὺς Τούρκους, σηκόνοντας καὶ παντιέρα ἑμπελίας» καὶ διὰ τοῦτο μὲ μεγάλην γχρὰ τοὺς ἔδωκε τὸ ἀδελφάτο γρήματα καὶ φλωρία διὰ νὰ κάψουσι τὴν ἑμπελίαν καὶ οἱ Λοιδορικιώτες, γελῶντας τοὺς φράγκους, τοὺς ἐπήροπτοι καὶ ἄλλα φλωρία τάχα πᾶς θά τὰ μεράσουνε καὶ στοὺς Βιτρινίτζιώτας καὶ στὰ ἄλλα γωρία διὰ νὰ σηκωθῇ τὸ ἑμπελίο σύμφωνα σὲ πολλὰ μέρη καὶ νὰ ἐπετύχῃ καὶ ἐκάμασι ὅρκους, καὶ ἀπερνῶντας κάμποσος καιρὸς, οἱ Λοιδωρικιώτες μήτε ἔκινούσανε τὸ πόδι· καὶ τὸ ἀδελφάτο τοὺς ἐπαράγγυες νὰ θυμηθοῦν τοὺς ὅρκους· καὶ οἱ Λοιδωρικιώτες γελῶντας τοὺς ἐπαραγγείλασι πῶς νὰ μὴ τοὺς πειράζουνε διατὶ θά τους προδόσουνε στοὺς Τούρκους, καὶ τὸν ὅρκον ποῦ ἐκάμασι, δὲν πιάνεται, διατὶ οἱ Φράγκοι δὲν πιστεύουνε ἀληθινὸν Χριστὸν, καὶ εἰναι Ἀντίχειριστοι καὶ ὅποιος τοὺς ἐγέλασει, θά ἦναι συγγαρωμένοι ἀπὸ τὸν Θεόν· καὶ ἔτζει τοὺς ἐφάγασι τὰ φλωρία οἱ Λοιδωρικιώτες, μακαρεζόντας τους καὶ ὑστερρχ. Άλλα τέτοιοι κουτοὶ ποῦ εἰναι οἱ Φράγκοι, τέτοια καὶ χειρότερα ἔπερπε νὰ πάθουσι.»

Ἐκτιθέμενος ἀκολούθως διαφέρους περιεργοτάτας; λεπτομερείς περὶ τῆς κατακτήσεως τῶν Τούρκων καὶ τῆς ἐπιδρομῆς τοῦ διαβούτου πειρατῶν Ντουράτζ-Τζεη, ἐκτριχύωδες παθητικώτατα τὴν ὑπὸ αὐτοῦ καταστροφὴν τοῦ Γαλαξεῖδιού κατὰ τὸ μέγα σάββατον τοῦ ἔτους 1660, ὅτε ἐνῷ σύμπαντες οἱ Χριστιανοὶ ἦταν ἐν τοῖς ναοῖς, ἐκεῖνοις «ἑμμπαρκάρει τὸ ἀσκέρι του καὶ μὲ τὸ σπαθὶ στὸ γέρο ἐμπάνει στὴν πολιτεία καὶ καίοντας τὰ επίτια, μπλοκάρει ταῖς ἐκκλησίαις καὶ ἐπέρασε ἀπὸ σπαθίου ἄνδρες, γέρους καὶ γυναικόπαιδα ποῦ ἐσκούζασι καὶ ἐβελάζασι.» Οἱ δὲ διασωθέντες ἀλίγιστοι κάτοικοι διεσπάρησαν εἰς τὰ ὅρη καὶ

τὰ σπήλαια, μέχρις οὗ μετὰ δεκατρία ἔτη, ἐπιστρέψαντες εἰς τὴν παλαιὰν γύρων συνιωκίσθησαν ἐκ νέου, καταβαλόντες οὕτω τὰ θέμεθλα τῆς καθῆμας πόλεως τοῦ Γαλαξεῖδιού. Καὶ ἐνταῦθα λήγει τὸ Χρονικόν.

Ἐκ τῆς συνοπτικωτάτης ταῦτης καὶ ἐπομένως ἀτελεστάτης περιλήψεως καταράντες τὴν παλαιὰν γύρων συνιωκίσθησαν ἐκ νέου, καὶ ἀποροῦμεν διατί μόλις ἐκδοθὲν τὸ Χρονικόν, σχεδόν παραχρῆμα καὶ ἔχοντας ἀλλὰ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ προσεπνύξησε καὶ ἡ φιλότυμος προθυμία τοῦ Κ. Σάθη, διτις μὴ ἀρκούμενος εἰς ἀπλὴν τὴν ἐκδοσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ θέλων ν ἀποθῇ ὥφελαιμάτερος τοῖς τε συμπατριώταις αὐτοῦ ἰδίᾳ καὶ τοῖς λοιποῖς Ἑλλήσις καθέλου, προέταξεν εἰσαγωγικῶς τὴν ἱσορίαν τῆς Ναυπάκτου, Αμφίσσης, Γαλαξεῖδιού, Αγίας Ειρήνης, Βιτρινίτζας καὶ Λοιδορικίου ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθῆμας ἡ δὲ εἰσαγωγὴ αὕτη πρὸς τὰς πολλαῖς σημειώσεσι δι’ ἓν διεσάφισε τὸ Χρονικόν, συμπληροῦν κάλλιστα μέγα μέρος τῆς ἑθνικῆς ιστορίας. Ἰδίως δότε διεξήλθομεν τὴν ἔξιστρην τῆς ἀρματωλικῆς ἐποχῆς, ἐν τῇ δροίᾳ δὲ Παρνασσούς τοσοῦτον ἔνδοξον παρέστησε πρόσωπον, ἀνεμνήσθημεν τὸ τοῦ Χαιρωνέως φίλοσοφου, λέγοντος «Καὶ τῶν ιστορικῶν κράτιστος δὲ τὴν διήγησιν, ὁσπερ γραφὴν, πάθεσι καὶ προσώποις εἰδίωλοποιήσας.» Ἐν τῷ τέλει δὲ τοῦ ὅλου συγγράμματος περήρητηαι πραγματεία περὶ ἀνεκδότων νόμισμάτων τῆς Ἡπείρου καὶ τῶν Σαλόνων ὑπὸ τοῦ τιμῶντος τὴν Ἑλλάδα διὰ τῶν νομισματικῶν αὐτοῦ γνώσεων, τοῦ καλοῦ καλγαρίου Κ. Παύλου Λάμπρου μετὰ ἀπεικονισμάτων τεσσάρων τοιούτων χραχθέντων ἐν «Ἐνετίᾳ ὑπὸ τοῦ πειρικεοῦς νομισματολόγου Κ. Κουζίου, καὶ ἐτέρα τοῦ ἐν Κενισόργη διασήμου μεσαιωνοδίρου Κ. Καρόλου Χοπφίου περὶ τῶν ἐν Σαλώνοις Γάλλων δύναστῶν.

Τοιούτου ὄντος τοῦ Χρονικοῦ τούτου, εὐχόμεθα ὅπως δ. Κ. Σάθας προθῇ καὶ εἰς τὴν ἐκδοσιν τῆς ἡς μπισγεῖται ιστορίας τῆς Παρνασσίδος, μεγίστην μὲν τιμὴν ἔχωται πειριποιῶν, κλέος δὲ εὐρὺν καὶ τῇ ἐνεγκαμένη.

ΕΠΑΜ. ΣΤΑΜΑΤΙΔΗΣ.

ΟΥΡΒΙΝΟΣ Ο ΙΑΤΡΟΣ

(ΔΙΗΓΗΜΑ)

ΕΙΧΕ παρέλθει ἡ ἐνδεκάτη τῆς νυκτὸς ὥρα, δὲ οὐρανὸς ἦν νεφελώδης καὶ λεπτὴ βροχὴ τρέμει